

**Základní škola Aloise Klára Ústěk
PLA 11, Ústěk 411 45**

Tel.: 416 795 456

www.zs-ustek.cz

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Adresa: Ústěk, Polské lidové armády 11, 411 45
Ředitel školy: Mgr. Renata Opočenská
Telefon: 416 795 456
E-mail: zs.ustek@wo.cz
www.zs-ustek.cz
IČO: 46770038
REDIZO: 600081516
IZO
Školní družina: 731 805 704
Kapacita: 60 žáků
Vychovatelky: Iveta Hrnčířová
Lenka Froňková

Zřizovatel

Název: Město Ústěk
Adresa: 411 45, Ústěk , Mírové náměstí 83
Telefon: 416 795 609
E-mail: ustek@iol.cz

Platnost dokumentu: od 1.9.2014

Ředitel školy

Aktualizace dokumentu ke dni 1.7. 2020

OBSAH:

1. Charakteristika ŠD
2. Obsah a cíle výchovy
3. Charakteristika ŠVP
4. Délka a časový plán vzdělávání ve ŠD
5. Evaluační plán
6. Formy vzdělávání

7. **Obsah vzdělávání**
8. **Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončení vzdělávání**
9. **Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví žáků**
10. **Režim ŠD**
11. **Zveřejnění školní vzdělávacího programu**

1. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY

1.1. Materiální podmínky

Školní družina je součástí Základní školy Aloise Klára Ústěk a nachází se v samostatné budově vedle školy. Družinu mohou navštěvovat žáci prvního stupně, kapacita ŠD je 60 dětí. V současné době jsou ve ŠD 2 oddělení a 2 vychovatelky.

Ve ŠD jsou herny vybavené nábytkem, stoly a židle, částečně kryté krytinou a linem, dále jsou ve třídách stolní hry, stavebnice, CD přehrávač, počítače pro práci žáků i učitelů, stolní fotbal.

Dále je k dispozici tělocvična, knihovna, počítačová učebna a hřiště v blízkosti školy. Stravování probíhá ve školní jídelně ZŠ Aloise Klára Ústěk, příspěvková organizace. Vychovatelky sledují další možnosti doplňování a zlepšování materiálních podmínek, zejména pro výtvarné a sportovní činnosti.

1.2. Personální podmínky

Na zájmovém vzdělávání se podílí 2 plně kvalifikované vychovatelky pracující na plný úvazek. Pro zkvalitnění své práce si průběžně doplňují své znalosti a dovednosti v akreditovaných kurzech i samostudiem naučné literatury, prací s počítačem, zdokonalují své výtvarné a pracovní techniky, čtenářská, matematická a ICT gramotnost, dále se vzdělávají v oblasti etické výchovy.

1.3. Ekonomické podmínky

Provoz ŠD je hrazen zřizovatelem, tedy městem Ústěk, v rámci rozpočtu města pro ZŠ. Spotřební materiál je hrazen místo plateb za ŠD a částečně z prostředků školy, mzdové náklady jsou hrazeny ze státního rozpočtu podle platných tabulek.

1.4. Charakteristika žáků

Program ŠD je tvořen pro max. 60 dětí z Úštěku a jeho okolních obcí. ŠD navštěvují děti 1.-4. ročníku. Starší a nezapsané děti mohou využívat provoz ranní družiny při nepříznivém počasí.

1.5. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami věnují vychovatelky podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění, při začleňování do různých aktivit, zvláštní pozornost. Talentovaným jedincům nabízí ŠD ve spolupráci se ZŠ a DDM další doplňkové aktivity v oblasti jejich zájmů, např. formou kroužků. Cíle i záměry zájmového vzdělávání jsou pro všechny žáky společné. ŠD plně respektuje individuální potřeby a možnosti dítěte.

1.6. Nabídka zájmových kroužků ŠD

V současné době nabízíme dětem možnost realizovat se v kroužcích sportovního zaměření - cvičení na trampolíně, sportovní hry, míčové hry a také kroužky na rozvoj matematické gramotnosti a rozvoj logického uvažování, kroužky cizích jazyků.

1.7. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Pravidelně se podílíme na akcích organizovaných školou: Den otevřených dveří, vánoční besídka, Vánoční a Velikonoční jarmark. Spolupracujeme s Domem dětí a mládeže, městskou knihovnou a pravidelně se zapojujeme do výtvarných soutěží. Organizujeme projekty – podpora environmentální výchovy, polytechnické vzdělávání aj. Spolupráce s rodiči je na dobré úrovni.

2. OBSAH A CÍLE VÝCHOVY VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ OBLASTI

A. Člověk a jeho svět

1. Místo, kde žijeme

Cíl: Poznávání nejbližšího okolí, bezpečnost

- organizace školy, družiny, určení významných objektů, jejich návštěvy (knihovna, obecní úřad, policie, požární zbrojnice), orientace v prostoru a čase, odhad vzdálenosti, beseda o našem městě – historie
- bezpečnost na cestě do školy a na vycházkách, dopravní výchova, tematické malování, besedy

Výchovně vzdělávací strategie (VVS): tematické vycházky, besedy.

Kompetence činnostní a občanské.

2. Lidé kolem nás

Cíl: Osvojení zásad vhodného a společenského chování

- tolerance, empatie, vzájemná úcta, komunikace slovní i mimoslovní, dodržování pravidel stolování, předcházení šikaně (sociálně patolog. jevy) zařazení prvků mediální výchovy (co děti viděly, slyšely, práce s internetem)

VVS: osvojení a dodržování základů společenského chování, vytváření kladného vztahu ke spolužákům, příznivé klima v oddělení, radost ze spolupráce.

Kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální.

3. Lidé a čas

Cíl: Budování a dodržování správného režimu

- vytváření pravidelných návyků, umět využít správně a účelně svůj volný čas, úctě k času druhých, pravidelné návyky na PNV

VVS: dodržovat program ŠD, jeho přípravu, realizaci, týmovou práci, hry, soutěže a práci v komunit. kruhu.

Kompetence k trávení volného času.

4. Rozmanitost přírody

Cíl: Seznámení se s proměnlivostí a rozmanitostí přírody živé a neživé, zpracování přírodnin, výrobky, ochrana přírody

- vycházky a pobyty v přírodě, pozorování změn, určování, využití encyklopedií, následné výtvarné zpracování, péče o pokojové rostliny, ekologická výchova, ochrana přírody

VVS: tematické vycházky, pobyty v přírodě, sběr přírodnin, EU a globalizace.

Kompetence k učení.

B. Člověk a jeho zdraví

Cíl: Poznávání sebe sama, péče o zdraví a poučení o nemocech, zdravotní prevence

- osobní hygiena a čistota, poučení o úrazech a jejich předcházení, umět ošetřit drobná poranění, besedy, nové pohybové hry v místnosti, terénu, relaxační cvičení, dodržování pitného režimu

VVS: besedy, nácvik základům 1. pomoci, domácí násilí.

Kompetence komunikativní, sociální a interpersonální, občanské.

C. Informační a komunikační technologie

Cíl: Základy práce s počítačem

- využití základních funkcí, dodržení základních pravidel bezpečné práce, ochrana dat před poškozením, ztrátou, zneužitím
- Práce s digitálními technologiemi
- Tato práce vede žáky k samostatnému a zodpovědnému využití výpočetní techniky. Cílem je zvládnutí základních funkcí výpočetní techniky, úspěšné vyhledávání informací a komunikace prostřednictvím internetu. Osvojené dovednosti žáci použijí a dále použijí v dalším vzdělávání a životě, při práci s výukovými programy, při vyhledávání a zpracování dat. ICT gramotnost vychovává žáky k ochraně duševního vlastnictví a psychohygienickým návykům při práci s počítačem. Z průřezových témat se výuka dotýká především výchovy osobnostní a sociální, výchovy demokratického občana a mediální výchovy.

D. Umění a kultura

1. Esteticko-výchovná činnost

Vytváření a upevňování kultury chování, stolování, oblékání, cestování u dětí v průběhu několikaleté docházky do ŠD. Osvojení estetiky-krásna, vnímání světa a okolí tvořivě, citlivě. Použití nekonvenčních výtvarných technik, výstavy, módní přehlídky, nácvik kulturního pásma, dramatizace různých situací, návštěvy kina, divadla, výstav.

2. Jazyk a jazyková komunikace

Umění se vyjádřit neverbálně. Umění se vyjádřit jazykem. Obohacení emocionálního života. Komunikace v cizím jazyce – ta zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které umožňují správně vnímat

jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznání. Anglický jazyk I přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Metody a formy práce jsou založeny na:

- Skupinová výuka: gramatické jevy, slovní zásoba
- Týmová práce: rozhovory, řešení problémů
- Výukový software: procvičování gramatických jevů, tematických okruhů
- Internet: vyhledávání informací, e-learning
- Projekty: v souvislosti s aktuálními tematickými okruhy
- Práce se slovníkem: vyhledávání slovní zásoby, základních gramatických jevů
- Poslechová cvičení: porozumění čtenému textu

- V rámci těchto okruhů se žáci učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života. Výklad prvků gramatického systému je omezen na nezbytné minimum, slovní zásoba je volena především na základě frekvence a zájmu dětí daného věku.
- Při výuce se pracuje s autentickými materiály různého druhu, do výuky se zařazuje integrované používání cizího jazyka v kombinaci s PC a internetem.
- Prohlubuje se povědomí žáků o kultuře cizích (zejména evropských) zemí. V používaných formách a metodách práce je preferováno kooperativní vyučování. Výuka probíhá v kmenových třídách, počítačové učebně či učebně s interaktivní tabulí.
- Žáci se při výuce cizím jazykům věnují především rozvoji ŘEČOVÝCH DOVEDNOSTÍ, POSLECH S POROZUMĚNÍM, MLUVENÍ A ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Kompetence komunikativní a komunikace v cizích jazycích.

E. Člověk a svět práce

Cíl: příprava žáků pro praktický život a budoucí profesní orientaci. Poznávají různé materiály, způsoby jejich zpracování a vytvářejí si k jednotlivým činnostem osobní vztah, což jim později pomůže při výběru budoucího povolání. Zdokonaluje se také jejich manuální zručnost, kterou uplatní v dalších oborech. Důležitá je také týmová spolupráce, která naučí žáky zvládat pracovní problémy v kolektivu spolupracovníků.

- Rozvíjení kreativních činností
- Získávání základních dovedností v praktických oborech lidské činnosti
- Umění plánovat, organizovat a hodnotit svou pracovní činnost samostatně i v týmu
- Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce
- Žáci během výuky především rozlišují různé druhy materiálu - ověří vlastnosti materiálů - zhotovují jednoduché výrobky pomocí elementárních dovedností a činností - rozpoznávají jednoduché pracovní pomůcky - bezpečně používají jednoduché nářadí a pomůcky
- dbají na osobní čistotu a bezpečnost - seznamují se s pracovním místem, udržují pořádek.
- Žáci při činnostech bezpečně zachází s díly stavebnice - sestavují jednoduché modely podle návrhu, plánu, modelu, vlastního návrhu. Velmi důležitá je spolupráce žáků, pomoc učitele.
- Pracují s přírodninami, papírem, modelovací hmotou, textilem, plastem - užívají materiál v praxi.
- Vyučující zohledňuje náročnost učiva dle věku a schopností žáků. Požaduje se také propojení s lidovými zvyky, tradicemi, řemesly – žáci se seznamují s lidovými řemesly a zvyky – vyrábějí jednoduché výrobky k tradičním svátkům ročního cyklu.

Kompetence pracovní - technické a řemeslné obory.

3. CHARAKTERISTIKA ŠVP

3.1. Program výchovy a vzdělávání

Náš program usiluje o vytváření zdravé osobnosti, odolné vůči negativním vlivům, která bude znát svou cenu a najde své místo ve zdravé sociální skupině. ŠD nabízí žákům smysluplné využití volného času před začátkem vyučování a po jeho ukončení. Její činnost poskytuje relaxační, odpočinkové a pohybové aktivity, rozvíjí zájmy a nadání dětí, prohlubuje a rozšiřuje vědomosti žáků a podílí se také na přípravě žáků na vyučování. Vede žáky k samostatnosti, pečlivosti, pěstování návyků sebeobsluhy, klade důraz na zásady společenského chování a vystupování v kolektivu.

3.2. Cíle a kompetence

Cílem je připravit jedince pro život ve stávající společnosti a prostřednictvím volnočasových aktivit ho vybavit žádoucími vědomostmi, dovednostmi, ale také postoji. Činnost a výchovné působení vychovatelek vychází z požadavků pedagogiky volného času (ovlivňování volného času, nabídka alternativních aktivit, nabídka pomůcek, her). Podstatný je požadavek dobrovolnosti, aktivity, požadavek seberealizace, zajímavosti, pestrosti a přitažlivosti zájmů, v návaznosti na klíčové kompetence:

3.2.1) Kompetence k učení:

Žák se učí s chutí, započatou práci dokončí, využívá a vybírá pro efektivní učení vhodné způsoby, umí kriticky zhodnotit své výkony, učí se nejen spontánně, ale také vědomě, klade si otázky a hledá na ně odpovědi, experimentuje a zkušenosti uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení. Učí se s chutí, umí posoudit vlastní výsledky, volí vhodné způsoby k učení, umí zhodnotit své výkony a diskutuje o nich.

3.2.2) Kompetence k řešení problémů:

Žák si všímá dění i problémů, které ho motivují k řešení podobných problémů a situací, problém se učí pochopit, přemýšlí o nesrovnalostech a příčinách, promýšlí a plánuje řešení problémů, hledá různé způsoby řešení, ověřuje správnost řešení problému, chápe, že vyhýbání se problémům nevede k cíli, rozlišuje chybná a správná řešení, je kreativní, dovede se přizpůsobit změnám-je flexibilní,svá rozhodnutí se učí obhájit a uvědomuje si zodpovědnost za své rozhodnutí.

3.2.3) Kompetence komunikativní:

Žák ovládá řeč i mimoslovní komunikaci, myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi vyjadřuje vhodně formulovanými větami, umí vyjádřit svůj názor, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i s dospělými, zapojuje se do diskuse, dokáže vyjádřit své pocity řečí, gestem i dalšími prostředky, snaží se naslouchat druhým. Rozumí různým textům a záznamům, obrazovým materiálům, zvukům a jiným informačním a komunikačním prostředkům, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji.

3.2.4) Kompetence sociální a interpersonální:

Žák se učí plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, k úkolům a povinnostem přistupuje zodpovědně, samostatně rozhoduje o svých činnostech a uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje citlivost a ohleduplnost, rozpozná vhodné a nevhodné chování, podílí se na vytváření příjemné atmosféry, spolupracuje, dokáže přijmout kompromis, respektuje domluvená pravidla, ovládá své jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

3.2.5) Kompetence občanské:

Žák si uvědomuje svá práva i práva druhých, vnímá nespravedlnost agresivitu, zdržuje se požití alkoholu, drog a omamných látek a dovede se jim bránit, chová se zodpovědně, dbá na osobní zdraví své i druhých, vyhýbá se vandalismu, násilí a šikaně, respektuje a posiluje sociální a kulturní prostředí, které je formováno tradičními, aktuálními i očekávanými hodnotami národa, etnika a sociální či profesní skupiny. Udržení těchto hodnot je vázáno také ekonomickou situací. Váží si tradic a kulturního dědictví, které chrání a podílí se na rozvoji kvalitního životního prostředí. Aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit, chrání své zdraví a životní prostředí.

3.2.6) Kompetence k trávení volného času:

Žák umí účelně trávit volný čas, orientuje se v možnostech jeho smysluplného využití, umí si vybrat zájmové činnosti dle svých dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných i individuálních činnostech, rozvíjí schopnost aktivního trávení volného času jako kompenzaci stresových situací (či jednostranné zátěže ze školního vyučování), umí odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času.

3.2.7) Kompetence pracovní:

Používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, dbá na zdraví při práci.

4. DÉLKA A ČASOVÝ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠD

Školní vzdělávací program ŠD byl vytvořen v souladu se školním vzdělávacím programem pro základní vzdělávání Základní školy Aloise Klára, Ústěk. Školní vzdělávací program je sestaven na dobu 4 let, tedy na dobu jednoho vzdělávacího cyklu, což umožňuje reagovat vhodně na měnící se podmínky, přesouvání témat během dlouhodobé docházky žáků do ŠD, provedení evaluace činností a dosažených výsledků.

V rámci jednotlivých celků pojímaných jako témata jsou činnosti ve ŠD plánovány v těchto úrovních:

- průběžné působení vychovatelky na činnost žáků vztahující se k danému tématu
- řízená organizovaná činnost, která postupuje podle týdenní skladby zaměstnání
- příležitostné akce soustředěné k určitému vybranému tématu

Některé celky nemohou postihnout všechny tři úrovně, ale jen některou z nich. Zvláštní důraz je kladen na navozování situací, při kterých žáci získávají bezprostřední smyslové a citové zážitky i zkušenosti z vlastní aktivity.

5. EVALUAČNÍ PLÁN

Hodnotící kritéria

1. Podmínky činnosti

- uspořádání a vybavení prostor ŠD
- personální stav v ŠD
- organizace činnosti v ŠD
- zajištění BOZP

2. Četnost hodnocení

- hodnocení během školního roku
- individuální hodnocení vychovatelek
- hodnocení vedení školy

2. Prezentace ŠD na veřejnosti a spolupráce s rodiči, vedením školy a třídními učiteli

6. FORMY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávání ve ŠD se uskutečňuje formou pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti, příležitostnými akcemi nabídkou spontánních aktivit. Má umožňovat žákům odpočinek i přípravu na vyučování.

Podle charakteru a cílů činnosti využívají vychovatelky vhodné metody a formy práce.

Pravidelná činnost je dána týdenní skladbou zaměstnání představuje zejména organizované aktivity zájmového či tělovýchovného charakteru.

Příležitostné akce obsahují zpravidla rámec jednoho oddělení a nejsou zahrnuty do standardní týdenní skladby činností. Jsou to například výlety, exkurze, akce DDM, besídky, vystoupení.

Spontánní akce zahrnují každodenní individuální klidové činnosti po obědě, při pobytu venku (po organizované části pobytu v družině), spontánní hry ranního pobytu žáků nebo v tzv. koncové družině, kdy jsou slučována oddělení. Vychovatelky při těchto činnostech nejen zajišťují bezpečnost žáků, ale také navozují a podněcují některé jejich vlastní aktivity.

Odpočinkové činnosti jsou chápány nejen ve smyslu klidových činností (poslechové činnosti, individuální hry, klid po obědě), ale i jako aktivní odpočinek (rekreační činnosti), který má kompenzovat jednostrannou zátěž během školního vyučování-např. závodivé hry při pobytu venku nebo v tělocvičně.

Příprava na vyučování nespočívá ve vypracovávání domácích úkolů, ale jsou do ní zahrnuty i didaktické hry, tematické vycházky a další činnosti, jimiž se upevňují a rozšiřují poznatky, které žáci získali ve školním vyučování.

Metody práce ve školní družině:

- beseda, rozhovor, diskuse
- soutěže, kvízy, doplňovačky
- dramatizace, čtení
- malba, kresby, mozaika, koláž, muchláz
- zpěv, tanec, doprovod písní
- vycházky-tělovýchovné, turistické, přírodovědné, poznávací
- pohybové a sportovní hry, soutěže
- sáňkování, bobování bruslení
- výstavy, exkurze
- videoprojekce
- práce na PC, s další ICT technikou
- skupinové a individuální práce
- práce se stavebnicí, drobným materiálem a jednoduchými nástroji
- práce se žáky v jednotlivých kroužcích - Šikulka, Práce s počítači, Angličtina pro nejmenší, Angličtina pro druháky – motivační rozhovor, hry, beseda, rozhovor ve skupině mezi sebou – při výuce cizího jazyka

7. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

Osobnostně orientovaný program je založený na integrovaném vzdělávání hrou, na činnostech a prožitcích žáků a umožňuje pracovat s tematickými celky, jejichž realizace spočívá nejen v řízených činnostech žáků. Využívány jsou běžné životní situace i nahodile vzniklé okolnosti a příležitosti. Vychovatelky si zpracovávají pro své oddělení program, aby mohly lépe požadavky a pravidla koncipované pro celou družinu aplikovat v konkrétních podmínkách oddělení a skupiny dětí.

8. PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ UCHAZEČŮ A PODMÍNKY PRŮBĚHU A UKONČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Přijímání uchazečů:

1. Ve školní družině je určena ředitelem školy vedoucí vychovatelka, jako vedoucí pracovník, který řídí a kontroluje práci podřízených zaměstnanců. Zajišťuje přihlašování a odhlašování žáků, vybírání poplatků, předávání informací zákonným zástupcům, vyřizování námětů a stížností.
2. Přihlašování a odhlašování žáků je prováděno na základě písemných žádostí zákonných zástupců žáka. Přihláška žáka je platná po dobu aktuálního školního roku.
3. O zařazení žáků do školní družiny rozhoduje ředitel školy. V případě, že počet přihlášek převyšuje kapacitu zařízení, budou žáci přijímáni dle následujících kritérií:

školní věk – od nejnižších ročníků,

neúplné rodiny – otec, matka sám/sama na výchovu,

dojíždějící žáci (podle místa dojíždění),

sociální podmínky rodiny – zaměstnanost, mateřská dovolená, prarodiče, ekonomické podmínky domácnosti.

Průběh vzdělávání

- Rodiče nebo jiní zákonní zástupci žáka přihlášeného k pravidelné docházce do družiny sdělí rozsah docházky a způsob odchodu žáka z družiny vychovatelce. Tyto údaje jsou zaznamenány na zápisním lístku. Omluvu nepřítomnosti žáka ve školní družině, odchylky od docházky žáka nebo pokud má žák odejít ze ŠD jinak či s jinou osobou, než je obvyklé a je uvedeno na zápisním lístku, sdělí zákonný zástupce tuto skutečnost vychovatelce písemně. Předem známou nepřítomnost žáka v družině zákonný zástupce oznámí písemně.
- V docházkovém sešitě je zaznamenáván ranní příchod žáka do ŠD, odchod jen pokud se údaj liší od zápisního lístku. Do školní družiny přicházejí žáci po skončení vyučování pod vedením učitelek nebo vychovatelek. Pokud ostatní třídy končí později, předá žáky vychovatelce do školní družiny učitelka, která vyučovala poslední hodinu. Ředitel školy stanovuje rozsah denního provozu ŠD a rozvrh činnosti.
- Žák bez vědomí vychovatelky oddělení školní družiny neopouští. Za žáka, který byl ve škole a do ŠD se nedostavil, vychovatelka neodpovídá. Doba pobytu žáka ve ŠD se řídí údaji uvedenými na zápisním lístku. Ve ŠD se žák řídí pokyny vychovatelek, vnitřním řádem školní družiny.
- Družina realizuje výchovně vzdělávací činnost ve výchově mimo vyučování zejména formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností; umožňuje žákům přípravu na vyučování. V době řádných prázdnin v průběhu školního roku je zajišťován provoz ŠD po dohodě se zřizovatelem v určené základní škole. Před každými prázdninami rozdají s dostatečným předstihem vychovatelky ŠD všem žákům navštěvujícím ŠD informace o tom, na které škole bude středisko otevřeno, rodiče sem své děti přihlašují písemně. Středisko se nezřizuje, pokud je počet přihlášených žáků méně než deset. Provoz školní jídelny není zajištěn.

Ukončení vzdělávání:

- 1) Ukončení vzdělávání ve školní družině končí uplynutím školního roku.
- 2) V průběhu školního roku může být vzdělávání ukončeno písemným odhlášením žáka ze školní družiny, případně vyloučením.

3) Žák může být vyloučen ze školní družiny, pokud opakovaně narušuje vnitřní řád školní družiny, případně za žáka není zaplacen poplatek. Ředitel školského zařízení může rozhodnout o jeho vyloučení od prvního dne měsíce, který následuje po termínu, ve kterém měl být poplatek uhrazen.

9. POPIS PODMÍNEK BEZPEČNOSTI PRÁCE A OCHRANY ZDRAVÍ ŽÁKŮ

Žáci jsou na začátku i v průběhu školního roku seznamováni s možnými riziky pohybu v určitém prostředí, s možnými následky různých činností, se správnými způsoby používání nástrojů a pomůcek a jsou poučováni o zásadách správného chování nejen ve škole, na veřejnosti, na komunikacích, ale i v době prázdnin, při sportování. Jsou opakovaně seznamováni s postupem při úrazu a v případě požáru.

Je nutné zajistit nejen bezpečnost fyzickou, ale také sociální a emocionální. Žáci jsou vedeni ke zdravému životnímu stylu, učí se zásady ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí.

Podmínky pro hygienické a bezpečné působení ŠD:

- vhodná struktura činnosti a skladba zaměstnání s dostatkem relaxace a aktivního pohybu
- vhodný stravovací a pitný režim (podle věkových a individuálních potřeb žáků)
- zdravé prostředí užívaných prostorů družiny-podle platných norem (viz. Vyhláška ministerstva zdravotnictví č.410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání mladistvých)
- bezpečné pomůcky
- ochrana žáků před úrazy

Výrazné označení nebezpečných předmětů a částí využívaných prostorů, pravidelná kontrola prostor a zařízení z hlediska jejich bezpečnosti

- dostupnost prostředků první pomoci, kontaktu na lékaře či jiné speciální služby, praktická dovednost vychovatelek poskytovat první pomoc

Psychosociální podmínky

- vytváření pohody prostředí, příznivé sociální klima-otevřenost a partnerství v komunikaci, úcta, tolerance, uznání, empatie, spolupráce a pomoc druhému, sounáležitost s oddělením školní družiny a školou
- respekt k potřebám jedince a jeho osobním problémům, činnost vycházející ze zájmu žáků a osvojování si toho, co má pro žáky praktický smysl a vede k praktické zkušenosti, všestranný prospěch žáka je hlavním momentem činnosti
- věková přiměřenost a motivující hodnocení-respekt k individualitě žáka, jeho hodnocení v souladu s individuálními možnostmi a individuálním pokrokem, dostatečná zpětná vazba
- ochrana žáků před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy
- vytváření podmínek pro spoluúčast žáků na životě našeho zařízení –plánování činnosti, vlastní podíl na případném řízení a provádění i následném hodnocení
- včasná informovanost žáků i jejich rodičů o činnosti ŠD a jejím vnitřním životě

10. REŽIM ŠKOLNÍ DRUŽINY

10.1. Provozní doba ŠD a její kapacita:

ŠD má pravidelný provoz ve dnech školního vyučování a to v rozmezí 6,30-16,00 hodin. ŠD má 2 oddělení, kapacita je 60 žáků/účastníků/.

ŠD je v provozu pouze v období školního roku. Po dohodě s ředitelem školy lze vykonávat činnost i mimo běžnou provozní dobu-v době prázdnin nebo mimořádného volna je činnost ŠD zajištěna, pokud počet přihlášených žáků není nižší než 10.

10.2. Docházka do ŠD, odchody žáků:

Do ŠD jsou žáci zařazováni na základě vyplnění a potvrzení zápisních lístků, kde je zákonným zástupcem uveden čas odchodů žáka, zda žák odchází sám či v doprovodu a podpis zákonného zástupce. Přednostně jsou zařazováni žáci nižších ročníků, dále žáci zaměstnaných rodičů a žáci dojíždějící.

O zařazení žáka do ŠD rozhoduje ředitel školy.

Odchody žáků:

- po obědě
- odchody do 14,00 hod.
- odchody mezi 15,00-16,00 hod.

Odchody žáků jsou zapsány v zápisním lístku a v třídní knize. Odchod mimo výše uvedený čas je možný na základě písemné žádosti zákonného zástupce.

10.3. Postup při nevyzvednutí žáka:

- vychovatelka kontaktuje zákonného zástupce žáka a vyčká jeho příchodu
- v případě nedostupnosti zákonného zástupce požádá vychovatelka o pomoc městskou policii
- při častém opakování nevyzvednutí žáka se bude tento problém řešit s vedením školy

10.4. Umisťování žáků nepřihlášených do ŠD:

Ve zvlášť odůvodněném případě lze na základě písemné žádosti zákonného zástupce umístit do ŠD žáka, který není trvale přihlášen a to na dobu nezbytně nutnou. O docházce žáka je veden zvláštní záznam, zákonný zástupce je povinen vyplnit zápisní lístek. Žáka lze zařadit pouze v případě, že nebude překročena maximální kapacita ŠD.

10.5. Předávání žáků do ŠD, dozor v době přesunu:

Vychovatelce jsou žáci předáváni vyučujícím poslední vyučovací hodiny dle rozvrhu příslušného ročníku. Za přesun žáků a dozor v době přesunu odpovídá vyučující poslední hodiny. Žáci, kteří jdou na zájmový kroužek si přebírá vedoucí zájmového kroužku ve ŠD a po skončení je předá zpět vychovatelce. Vychovatelka nezodpovídá za žáky, které učitel nebo vedoucí zájmového kroužku po skončení vyučování nebo kroužku vychovatelce nepředal.

10.6. Zajištění BOZP v době provozu ŠD:

Při všech aktivitách dbá vychovatelka zásad BOZP, vykonává přímý dozor, je neustále přítomna v oddělení. Pověřit jinou osobu dozorem nad oddělením lze pouze s vědomím ředitele školy. Úrazy vychovatelka neprodleně zapisuje do knihy úrazů, hned informuje vedení školy.

10.7. Podmínky využívání dalších prostor školy:

ŠD má k dispozici všechny prostory školy v případě, že se v nich nekonají jiné mimoškolní a mimotřídní aktivity. Veškeré aktivity jsou podmíněny přímým dozorem vychovatelky ŠD.

10.8. Pravidla styku se zákonnými zástupci:

V souladu s Řádem školy a organizačními dokumenty má zákonný zástupce žáka právo navštívit ŠD kdykoli, tj. ve stanovených konzultačních dnech pro rodiče nebo libovolně po dohodě s vychovatelkou ŠD. Rodiče mají právo se zúčastnit provozu ŠD a vznést k tomuto provozu jakékoli podněty.

10.9. Chování žáků v ŠD:

Ve ŠD se žáci chovají v souladu s ustanoveními Řádu školy. Eventuální kázeňské přestupky oznámí vychovatelka ŠD nejprve zákonnému zástupci žáka, poté řediteli školy. V případě opakovaných kázeňských problémů má ředitel školy právo vyřadit žáka z docházky do ŠD.

10.10. Úplata ŠD:

Úplata ŠD se řídí podle § 123 odst. 2 a 4 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a § 11 a 14 vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání.

11. ZVEŘEJNĚNÍ ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Školní vzdělávací program je k nahlédnutí v ředitelně školy a dále je umístěn na nástěnce ve ŠD. Jeho elektronická podoba je zveřejněna na webových stránkách školy.

Přílohy:

Vnitřní řád školní družiny

Roční plán činností školní družiny

zpracovala: Iveta Hrnčířová (vedoucí vychovatelka školní družiny)